

[Miljøministeren]

hovedsagelig udtryk for en modernisering og en forenkling af procedurereglerne i overensstemmelse med gældende praksis. Nogle regler om alternative skitser og kommunale oplæg ophæves. De har kun været anvendt ved udarbejdelsen af de første regionplaner i 1970'erne.

Endvidere ophæves kravet om amtsrådenes pligt til at udarbejde og indsende redegørelser om regionplanlægning hvert andet år. Disse redegørelser vil i stedet indgå i de 4-årige revisioner af regionplanerne.

Endelig giver forslaget om en forhåndsudtalelse fra miljøministeren inden 8 uger fra offentliggørelsen af forslag til regionplaner amtsrådene sikkerhed for, at det statslige godkendelsesarbejde ikke trækkes i langdrag, og at godkendelsen foregår i en dialog med amtsrådene.

Hvad angår sektorplanlægningen, består forenklingen jo i, at godkendelsesordningen for sektorplanlægningen bortfalder og erstattes af en dialog, at kravet om, at der skal være formel overensstemmelse mellem sektorplanlægningen og regionplanerne, bortfalder, og endelig at der er bedre rytme i planlægningen.

Men det vigtigste er dog, at der bliver tale om en mere realistisk planlægning, der svarer bedre til den virkelighed, vi lever i. Amtsrådenes beslutning på ét sektorområde fører ikke nødvendigvis til en række ændringer på andre sektorområder. Hertil kommer, at amtsrådet på det enkelte sektorområde får mulighed for at fravige planlægningen, hvor det i praksis viser sig at være hensigtsmæssigt. Men amtsrådene skal begrunde fravigelserne, sådan at de klageberettigede gøres opmærksom på, at der sker en fravigelse. Det giver amterne mulighed for at koncentrere deres planlægning om særligt presserende opgaver og de reelle problemer fremfor de mere fælle procedure.

Jeg skal gøre, hvad jeg kan for at medvirke til, at vi kan få det grundigt belyst under udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 53:

Forslag til folketingsbeslutning om fremme af forskning og udvikling inden for miljøsektoren.

Af Camre (S) m.fl.
(Fremsat 28/11 85).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Indledningsvis vil jeg gerne slå fast, at jeg er helt enig i, at forskningen på miljøområdet skal fremmes. Det gælder såvel den del af forskningen, der skaber grundlaget for at rette op på allerede skete skader, som den del af forskningen, der fremmer udviklingen af renere teknologier, teknologier, som mindsker forureningen uden at flytte den til andre områder.

I miljøministeriet udføres der da også et bredt spektrum af forsknings- og udviklingsopgaver; opgaver som løses af ministeriets sektorforskningsinstitutioner – for øvrigt da meget ofte i samarbejde med andre uden for ministeriet.

Forskningsopgaver inden for miljøsektoren udføres nemlig ikke kun af miljøministeriet; også universiteterne, ATV-institutter, private virksomheder og andre ministerier beskæftiger sig med forskningsopgaver, der omfatter miljøaspekter.

Miljøministeriets sektorforskningsinstitutioner bruger ca. 50 mill. kr. om året på forskning og udvikling. Endvidere anvendes ca. 20 mill. kr. til indkøb af faglig bistand fra anden side, fra universiteter, ATV-institutter m.v.

Andre 50 mill. kr. bruges til løsning af opgaver, der har karakter af undersøgelser og udredninger, dvs. opgaver, hvis løsning bygger på allerede eksisterende viden. Det er

[Miljøministeren]

vigtigt, at disse penge bruges på en fornuftig måde. Derfor sker der i ministeriet en løbende prioritering af opgaver, en overordnet prioritering, der foretages på baggrund af en helhedsvurdering af behovet for forskning og udvikling på miljøområdet.

Jeg vil her i foråret fremlægge en redegørelse om forskning på miljøområdet. Redegørelsen vil omfatte hele miljøområdet og bl.a. indeholde en vurdering af det fremtidige behov for forskning og udvikling på dette område.

Derfor finder jeg, at man bør afvente denne redegørelse, der vil omfatte hele miljøområdet, før der træffes beslutning om eventuelle lovforslag eller foranstaltninger på de enkeltområder, beslutningsforslaget omhandler.

Der er imidlertid også andre forhold, der taler for en afventende holdning. Undervisningsministeren vil i foråret give en forskningspolitisk redegørelse. Denne redegørelse vil bl.a. mere overordnet behandle forholdet mellem forskning og erhverv, og det er jo netop et af de forhold, beslutningsforslaget omhandler.

Det er endvidere min fornemmelse, at der i nær fremtid vil komme en bred debat om forskning og udvikling inden for bioteknologien. Jeg kan forestille mig, at der i debatten vil indgå forhold, der omhandler den erhvervsmæssige udvikling på dette område, så dansk industri kan drage nytte af de bioteknologiske fremskridt.

Men også forskning og udvikling på miljøområdet vil blive en naturlig del af debatten. Netop inden for bioteknologien ligger der store muligheder for udvikling af renere teknologier og mindre miljøfarlige stoffer.

Af andre initiativer, der er under overvejelse på dette område, kan jeg nævne forslag til lov om ændring af miljøbeskyttelsesloven samt redegørelsen om bekæmpelsesmidler.

I forslag til lov om ændring af miljøbeskyttelsesloven stilles der forslag om en afgift på affald. Afgiften forventes at indbringe et provenu på ca. 100 mill. kr. pr. år, penge, som også skal kunne bruges til forskning og udvikling.

Inden for bekæmpelsesmiddelområdet er der taget initiativ til fremme af forskning og udvikling. Jeg har senest i min redegørelse til folketingets miljø- og planlægningsudvalg foreslået, at en øget forskningsindsats på området skal finansieres via de afgifter, der op-

kræves i forbindelse med godkendelse af bekæmpelsesmidler.

Det er min opfattelse, at før vi træffer beslutning om at prioritere et enkeltområde, om end et vigtigt og fremtidsrettet område, bør forskning og udvikling på miljøområdet ses i en større sammenhæng. Det må derfor være i alles interesse, at vi afventer redegørelsen om forskning på miljøområdet, før vi konkret træffer beslutning om, hvilke områder der skal gøres en særlig indsats på.

Selv om jeg ikke umiddelbart kan tilslutte mig beslutningsforslaget, finder jeg dog, at det indeholder store, fremadrettede perspektiver. Jeg vil da også mene, at en række af de områder, der omtales i bemærkningerne til forslaget, vil indgå i min redegørelse om forskningen på miljøområdet.

Dorte Bennedsen (S):

Som det fremgår af bemærkningerne til det forslag, vi har foran os, har vi allerede en række støtteordninger, som har til formål dels at begrænse forurening, dels at fremme miljøvenlige teknologier. Men vi må jo nok erkende, at nogle af ordningerne er tidsbegrænsede, og vi må også konstatere, at de kun sætter ind mere punktvist. Derfor er B 53 egentlig et godt eksempel og en god løsning med henblik på at støtte dansk industri, sådan at den gennem forskning og udviklingsarbejde kan være med til at skabe renere teknologier og, skal vi sige miljømæssigt bedre og mere anvendelige produktionsanlæg.

Det har været glædeligt i de senere år at se den i hele befolkningen stigende forståelse for, at man på miljøområdet må arbejde forbyggende. Det er nødvendigt at sætte ind i videst muligt omfang, før skaden er sket, og ikke blot koncentrere sig om at reparere, når ulykken har været der. Men vi ved også, at tiden er knap på dette felt, og derfor er B 53 et godt og konstruktivt bud på en sådan koordineret indsats, som efter vor vurdering bør kunne vinde bred tilslutning i folketinget. Dels vil det være til umiddelbar gavn for, skal vi sige det danske miljø, dels indebærer det ganske gode perspektiver for dansk erhvervsliv i form af, at gennem den viden, ekspertise og kunnen, det vil kunne udvinde gennem dette forslag, vil det få overordentlig store eksportmuligheder. Det er

[Dorte Bennedsen]

måske netop på sådanne områder, at dansk eksport fremover skal gøre sig gældende.

Nu sagde ministeren i sine bemærkninger, at vi må afvente – og så blev der redegjort for, hvad det var, vi skulle afvente. Vi er i socialdemokratiet bestemt ikke uenige i, at der skal være sammenhæng i tingene, så der bliver en fornuftig planlægning af dem, men jeg vil dog godt komme med den bemærkning, at man også kan tage så mange forbehold og afvente så mange ting, at man slet ikke kommer i gang, og da vil jeg nok sige, at forslaget, som det foreligger her, er et rimelig velafgrænset forslag med et velafgrænset formål, som man bør kunne tage fat på uden i årevis at skulle afvente alle mulige andre ting, hvoraf nogle faktisk burde være sket for længe siden.

Jeg kan derfor give mit partis tilslutning til forslaget.

Ahlmann-Ohlsen (KF):

De følgende bemærkninger fremsætter jeg både på det konservative folkepartis og på CDs vegne.

Socialdemokratiet udviser med dette forslag en god og fremadrettet interesse for hele det store felt, der hedder forskning i miljøsektoren. Forurening, genanvendelse og samtlige andre grene inden for miljøområdet er velegnede platforme for en øget forskning, og netop de resultater, der vinker forude i miljøagens tjeneste, må tilskynde folketingsret til ikke at være alt for tilbageholdende på området netop nu.

Socialdemokratiet foreslår, at vi tager fat på tre konkrete områder, idet forslaget indeholder en opfordring til ministeren om at lovgive inden for særømråderne miljøtekniske anlæg, miljørene produktionsformer og ikke-miljøfarlige produkter.

Lovforslag om disse særømråder betyder, at der i øget omfang skal kanaliseres midler direkte til forskning, udvikling og demonstrationsanlæg. Socialdemokratiet anslår, at en sådan indsats vil koste samfundet et sted mellem 80 og 100 mill. kr. over de kommende tre år, og at man kan administrere beløbene gennem bl.a. teknologirådet.

Hensigten med dette forslag synes det konservative folkeparti er yderst tiltalende, men vi finder, at tidspunktet for behandlingen af forslaget er forkert, fordi vi endnu

ikke har modtaget miljøministerens samlede redegørelse om hele forskningen på miljøområdet, og som vi forstår miljøministeren, kommer denne redegørelse ikke om to eller tre år, men om nogle få uger. Det finder vi er væsentligt, og vi finder også, at vi har tid til at vente derpå. Det er nemlig vigtigt at have beskrevet og defineret hele området, inden vi kaster los og bevilger midler til fremme af den miljøforskning, vi alle sammen ønsker at få fremmet.

Når vi her i folketingsret har haft lejlighed til at vurdere ministerens snarligt kommende redegørelse, vil vi meget bedre være i stand til at vurdere den række af tiltag, som også socialdemokratiet med sit forslag her i dag har ønsket at fremme.

Med disse bemærkninger skal jeg venligt tillade mig at afvise forslaget.

Sønderby (V):

B 53 er et forslag fra socialdemokratiet om at fremme forskning og udvikling inden for miljøsektoren, og jeg kan næsten ikke overgå hr. Ahlmann-Ohlsen i roser vedrørende teksten; den synes vi er udmærket, fordi vi alle sammen er enige om, at intentionerne i dette forslag er udmærkede; det kan vi slet ikke blive uenige om. Vi synes, det var skønt, hvis vi med det samme kunne gå i gang.

Nu er ordføreren for forslagsstillerne tilfældigvis også finanslovsordfører og medlem af finansudvalget, og derfor vil han også vide, at der ikke er penge nok i statskassen. Der var engang, da der var penge nok i den. Da kunne man stille med et underskud på 80 mia. kr., og man kunne sætte næsten alt i gang. Men det er sådan, at vi har andre målsætninger nu, og derfor bliver vi nødt til at vurdere sammenhængen også på dette område.

Vi er da kommet med en masse forslag, hr. Camre. Vi er kommet med det forslag, at miljøstøtten til industrien kører videre til 1986, og så må vi kigge på den. Vi får også støtte fra EF til biogasanlæg og til halmfyr. Vi har fået genanvendelsesloven, som er gennemført i denne regerings tid. Vi har fremsat et forslag om miljøstøtte til landbruget, i forbindelse med, hvilket man også diskuterer, om biogas skal ind; og det skulle vi også gerne have færdigt. Der er altså en masse områder.

[Sønderby]

Men det bedste, vi har gjort for industrien, er ikke at give tilskud, det bedste er vel, at vi har ført en sund økonomisk politik, der gør, at industrien har mulighed for at klare nogle af områderne selv.

Dertil kommer, at miljøministeren lige har lovet, at han – som hr. Ahlmann-Ohlsen netop sagde – ikke om to år, ikke om tre år, men i løbet af et par uger vil komme med en redegørelse om forskning på miljøområdet. Vi har fået at vide, at undervisningsministeren er med i det, og vi ved, at landbrugsministeren og energiministeren også er med i det. Ja men så er vi egentlig tilfredse med den linje, regeringen har lagt på dette område, og det synes jeg egentlig også at oppositionspartierne skulle være. Vi skal ikke lave nogen konkurrence på dette område, men se positivt på de initiativer, der er taget.

Så er der en enkelt ting mere. I bemærkningerne henviser man til, at der er et betydeligt pres både i Danmark og i andre EF-lande for at få gennemført kritiske revurderinger af stofferne, og det er da også udmærket. Men man må lige kigge på, hvornår forslaget herom er fremsat. Det er fremsat den 28. november, dvs. inden socialdemokratiet sagde nej til EF-pakken, og så er det ikke sikkert, man har set alt det positive, der er sket i EF på dette område. Men jeg håber da, at hr. Camre også vil have det med i de kommende vurderinger.

Ministerens er som sagt enig i intentionerne i dette forslag og er allerede i fuld gang. Derfor kan vi fra venstres side ikke støtte forslaget, men intentionerne i det skal ikke blive glemt. Nu har vi forslaget liggende, og så kan vi da selvfølgelig i udvalget stille spørgsmål om det og følge med i, hvor langt ministeren er, men vi kan ikke støtte forslaget, som det foreligger.

Margrete Auken (SF):

Jeg synes også, det er lidt svært at sige, om man kan støtte forslaget eller ikke, fordi det simpelt hen er lidt svært at se, hvad det drejer sig om.

Formålet er godt og sympatisk, og der er åbenbart fuldstændig opbakning bag ved det. Det siger os måske noget om forslaget, at der er en så total opbakning; det er nemlig så u håndgribeligt og ukonkret, at vi alle sammen kan sige, at det går vi da ind for.

Jeg synes, det er et problem, at vi ikke kan se, hvordan man vil sikre, at pengene bliver brugt, som de skal. Vi har ikke alt for lystige erfaringer fra den gamle miljøstøtte, som jo i høj grad blev brugt til at lovliggøre ulovligheder. Der er en række andre erfaringer, som godt kunne have været taget med. Man kunne sige: vi vil afvente en mere konkret besked om, hvordan man kunne forestille sig at bruge så mange penge på dette formål.

Vi vil i første omgang afvente ministerens redegørelse, og så kan vi jo se, om forslaget her kan få en sådan form, at der er god mening i at køre det igennem, og hvor bred støtten til det er, hvis det bliver konkret. Det ville jo være dejligt, hvis den bliver ved med at være lige så bred som nu.

Så vil jeg godt lige sige et par ord om sektorforskningen, fordi ministeren selv nævnte den, og fordi jeg egentlig havde håbet, at forslaget også var kommet ind på den. Jeg synes nemlig, det er et af vore meget store problemer i øjeblikket, at sektorforskningen er ved at blive bundet mere og mere op under ministeriet, at man ikke i højere grad sikrer dens faglige uafhængighed. Jeg har ikke mere fornemmelse af, at man har sikkerhed for, at de folk, der ansættes dér, ikke bare er på universitetsniveau, men sådan, at de kunne blive ansat på universitetet; det er sådan nogle kvalifikationer, der har den overordnede betydning.

Sektorforskningens laboratorier er blevet – i hvert fald for folketingsmedlemmer – meget vanskelige at kontakte. Når man ringer og beder om en oplysning, som ikke er en hot, undskyld, varm sag herinde, så snakker de, som om de var i livsfare. Jeg kan godt bagefter give ministeren nogle konkrete eksempler på det. Der bliver sagt, at man skal sende det gennem hele spørgeapparatet herinde, hvad man selvfølgelig kan gøre, men det er da ikke nogen hensigtsmæssig måde at håndtere en række saglige sager på. Det tyder på, at disse laboratorier ikke har den forskningsmæssigt uafhængige status, de bør have, og det har også været kritiseret. Jeg synes, ministeren skal være opmærksom på det, for hvis ikke forskningen er god nok, er det meget svært at få den debat ind i dette spørgsmål, som vi har brug for, og jeg vil i hvert fald ikke være bleg for i øjeblikket at sige, at de fleste af pengene skal kanaliseres over til universiteter og læreanstalter, fordi jeg er for bange for, at

[Margrete Auken]

de er anbragt ud fra politiske interesser. Jeg håber, jeg har uret, men jeg har mange eksempler på, at jeg ikke har det.

Jeg vil altså bede ministeren være opmærksom på sektorforskningens rolle og i sin redegørelse give os et bud på, hvordan vi kan være sikre på, at vi her har en forskning, som kan tåle f.eks. international publikation og bedømmelse. Det må være et af de kriterier, man kan vurdere den efter.

Men ellers ser jeg frem til ministerens redegørelse. Det kan jo være, at vi på baggrund af den kan få konkretiseret socialdemokraternes forslag så meget, at vi kan vedtage det. Formålet er vi som sagt meget enige i.

Dagmar Mørk Jensen (RV):

I lighed med de øvrige ordførere kan jeg sige, at der for så vidt ikke er noget som helst i bemærkningerne til dette forslag, som det radikale venstre er voldsomt uenigt i, i hvert fald ikke, når man taler om den del, der udgør begrundelsen for forslaget, derimod nok i konklusionen og i selve forslaget.

Vi ser i modsætning til forslagsstillerne overhovedet ikke nogen løsning i ganske uspecificeret at stille 80-100 mill. kr. til rådighed, oven i købet uden opskrift på, hvor de skal komme fra.

Vi kan derfor ikke støtte forslaget. Det forekommer os alt for løst og uunderbygget, og der er ikke nogen oversigt over, hvor nogle af disse opgaver i forvejen bliver bearbejdet, og hvilke konkrete projekter der trænger sig på; så i lighed med den foregående taler mener jeg, at vi må afvente den redegørelse, som ministeren har lovet os.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Jeg synes, det er et problem, at det er for uklart, hvad det egentlig er for en form for forskning, dette forslag satser på, og hvilke krav denne forskning eventuelt bliver koblet sammen med. Der står i bemærkningerne på side 3, sp. 2, at hovedvægten »må lægges på såkaldte renere teknologier og på udviklingen af substitutionsprodukter for miljøfarlige kemikalier og produkter«.

Det lyder i og for sig godt nok, og det lyder sympatisk, men hvorfor skal det administreres af teknologirådet? Det må jeg indrømme at jeg har meget vanskeligt ved at

forstå. Og hvad er det for nogle krav, man vil koble det sammen med? Jeg synes, vi har en del negative erfaringer fra den gamle miljøstøttelov, som jeg i hvert tilfælde nødig ville være med til at gøre om én gang til, og hvor man bl.a. temmelig ukritisk kanaliserede midler ind i virksomheder, der havde fået påbud om at lave forskellige former for rensningsanlæg og selv mente, at de ikke kunne magte det økonomisk. Jeg mener, det er en meget lidt perspektivrig måde at kanalisere midler ind på, også af den størrelsesorden, som der er tale om her, så jeg synes faktisk, det er et problem, at det ikke er nærmere udspecificeret.

Den måde, jeg mener man burde gribe en øget forskningsindsats og udviklingsindsats an på på miljøområdet, ville være langt mere målrettet inden for de enkelte områder, og hr. Camre skriver selv som et eksempel affaldsproblemerne. Ja men dér har vi jo i øjeblikket genanvendelsesrådet, som yder nogle midler. Vi kan så diskutere, om det i virkeligheden er midler nok, men det har vi jo ikke rigtig mulighed for at tage stilling til, før der kommer en eller anden form for beretning fra genanvendelsesrådet, der jo ikke har fungeret så forfærdelig længe. Men dér er der tale om, at man målrettet satser på nogle bestemte ting inden for en bestemt sektor, og det synes jeg ikke rigtig der er tale om i dette forslag.

Så vil jeg sige, at jeg også meget gerne vil have den forskningsredegørelse, som jeg selv har været med til at bede miljøministeren om, inden vi tager endelig stilling til, hvilken forsknings- og udviklingsindsats inden for miljøområdet der skal styrkes, for før vi har den, mener jeg faktisk det er for vanskeligt for os at se, hvor de svage punkter er, også i forhold til, hvad det er for nogle områder, vi mener skal styrkes inden for miljøområdet.

Vi vil altså ikke give nogen endelig klar melding, før vi har redegørelsen, og før vi har haft mulighed for at gennemgå den og se, hvad midlerne anvendes til i dag, hvordan de forskellige forskningsinstitutioner inden for miljøministeriets område fungerer, og hvilke forskningsressourcer de i øvrigt trækker på.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

[Inger Stilling Pedersen]

Kristeligt folkeparti kan ikke tilslutte sig beslutningsforslaget, som det foreligger her, men vi kan give det lige så mange roser, som de andre gjorde, med hensyn til intentionerne, for hvem vil ikke gerne i dag, hvor alle er så miljøbevidste, sige, at forskning er nødvendig?

Der har været lidt diskussion om, hvornår miljøministeren vil komme med sin redegørelse. Jeg har slået efter, og det er jo i foråret; men om foråret kommer om nogle uger eller det tager lidt længere tid, inden det bliver forår, ved vi jo ikke præcist; i hvert fald kan vi da konstatere, at det bliver inden for en overskuelig fremtid.

Vi finder det meget nødvendigt og vigtigt, at vi får denne oversigt for overhovedet at kunne tage stilling til et forslag som dette. Man kan ikke bare pille nogle enkelte ting ud, men må se tingene i deres helhed. Derfor venter vi og hilser med tilfredshed, at vi får den lovede redegørelse.

Ove Jensen (FP):

Mit første indtryk efter at have læst forslaget var, at hovedformålet med forslaget var at få brugt, som der står, mellem 80 og 100 mill. kr. over en 3-årig periode, idet det ikke på nogen som helst måde fremgår - i hvert fald ikke klart - af bemærkningerne, hvad pengene skal bruges til. Der står en hel masse om, at alt tyder på dit og alt tyder på dat, men der er ikke anvist nogen konkrete løsninger.

Nu blev det oplyst, at vi i øjeblikket bruger ca. 120 mill. kr. om året til undersøgelser og forskning inden for miljøområdet, og det er jo et ganske stort beløb. Det er så vidt mig bekendt mere, end det offentlige bruger på forskning inden for hele landbrugsområdet, både til husdyr- og til planteavl, og dér forsker man jo også i det, man taler om her, miljøproblemerne i landbruget.

At vi skal bevare et rent miljø, er der vel ingen der er uenig i, men selv om man er enig i denne betragtning, er der efter fremskridtspartiets opfattelse ingen grund til, at de forskellige partier ligefrem står på ryggen af hinanden for at få brugt de flest mulige penge på dette område, og i særdeleshed da ikke, så længe man ikke ved, hvad man rent konkret vil bruge pengene til.

Med den begrundelse vil fremskridtspartiet afvise forslaget.

Camre (S):

Jeg er vist i den situation, at jeg på forslagsstillernes vegne kan sige tak for nogle vældig ukonkrete, pæne ord og derudover ikke for så vældig meget mere.

Ved at lytte til debatten her i dag kunne man, synes jeg, få det indtryk, at vi stod over for en sidstebehandling af forslaget, og det gør vi i hvert fald ikke. Jeg synes ikke, det har megen mening at være så positiv og så velvillig, som flere har været her i dag, og så afvise forslaget ved dets første behandling. Hvis man virkelig er positivt indstillet over for de tanker, der ligger i forslaget, må ideen vel være, at vi under udvalgsbehandlingen går nærmere ind i en konkretisering på de områder, hvor det kunne ønskes.

Ministeren gav udtryk for, at han fandt det rigtigst at afvente redegørelsen fra ministeriet om forskningen. Det vil jeg da gerne erklære mig helt villig til at gøre, og det vil også være naturligt, at denne redegørelse indgår i udvalgsbehandlingen af det foreliggende forslag. Jeg vil godt i den forbindelse spørge ministeren, om han kan sige noget mere præcist om - der var sådan lidt forskellige meldinger heroppefra - hvornår han forventer at kunne give redegørelsen.

Så vil jeg også sige til ordførerne, at dette jo ikke er et lovforslag, men et beslutningsforslag, et beslutningsforslag, der alene, som normen jo er, opregner nogle principper. Derfor vil jeg sige, at hvis man ønsker en nøjere specifikation af støtteområder og støttemuligheder, må det jo være noget, man kan sige noget om i en betænkning, og det er i øvrigt noget, som ministeren på baggrund af den viden, som kommer ud af udredningsarbejdet i ministeriet, kan lægge ind i et lovforslag, som måtte følge af det foreliggende beslutningsforslag.

Jeg vil advare imod, at folketinget begynder at give retningslinjer for, hvem og hvad der skal støttes. Jeg tror, det var fru Anne Grete Holmsgård, der spurgte: hvorfor er det teknologirådet, der skal forvalte midlerne? Mit svar på det er ganske enkelt, at det er, fordi teknologirådet efter vores vurdering er bedst egnet dertil, og ét sted, hvor man i hvert fald ikke er egnet til at sige, hvad der

[Camre]

er perspektiver i at støtte og hvad ikke, er denne sal. Det har folketingsret ikke forudsætning for, det er forskernes opgave.

Hr. Sønderby sagde, at nu havde man jo andre målsætninger end at bruge penge til forskning, at vi måtte tænke på underskuddet, at der ikke var penge i kassen til sådan noget, og at det var en sund økonomisk politik, der var det vigtigste til løsning af industriens problemer.

Ja, det er så sandt, som det er sagt, men det går jo ikke særlig godt for industrien. Situationen er den, at industrien taber markedsandele, situationen er den, at industrien slet ikke har mulighed for at øge eksporten så meget, som der er behov for.

Jeg synes, det er væsentligt i denne sammenhæng at understrege, at industriens muligheder for at vinde markedsandele ikke består i at gå ud i verden og konkurrere på pris, men i at præsentere nogle produkter, som kan noget, andre landes produkter ikke kan – eller jeg skulle måske sige: ikke kan endnu – og det gælder først og fremmest resourcebesparelse, og at disse produkter skal være forureningsfri. Jeg vil understrege, at midlerne her ikke er tænkt kanaliseret til industrien, men til forskningen, for det hjælper jo ikke meget, at folketingsret kan blive enig om at forbyde brugen af dette eller hint produkt, dette eller hint farlige kemikalium, hvis vi ikke er i stand til at anvise mindre farlige alternativer.

Jeg er vidende om, at teknologirådet og de øvrige forskningsinstitutioner på området har lødige projekter, men ikke har midler til at støtte dem, og vores intention med dette forslag er at sige, at det offentlige, som i disse år ikke fører en progressiv forskningspolitik og ikke allokerer for mange midler til forskningen, må øge sine til rådighed værende midler til området, må lade de kompetente organer, mod hvilke vi principielt ikke har nogen kritik, fordele midlerne til de formål, hvor der er størst udsigt til resultater, naturligvis i den hensigt at gøre det muligt for industrien at producere disse nye varer, bruge disse nye produktionsprocesser, som forskerne finder frem til.

Vi håber altså på trods af alle de forbehold, som jo var tornene på roserne, at det vil være muligt at drøfte dette forslag i udvalget og tage ministerens redegørelse med ind i drøftelserne. Vi vil meget gerne nå frem

til noget, der måske ikke efter bogstaven er dette forslag, men hvor vi har taget de ønsker om konkretisering og også de gode råd, vi måtte kunne få ud af ministerens redegørelse, ind i en betænkning, således at vi i den kommende samling har mulighed for at samle et flertal her i salen for et lovforslag, der kan give nogle flere midler til disse formål.

Vi er af den overbevisning, at det ikke er noget, der øger statens underskud og slet ikke underskuddet på betalingsbalancen, men tværtimod er noget, der medvirker til, at vi kan føre en industripolitik, som jeg forstår især interesserer partierne til højre i salen, på en sådan måde, at der faktisk løses også den slags problemer med den indsats, der ligger bagved.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Jeg må erkende, at da vi snakkede udvikling og nye produkter og hr. Camre prøvede at gå ind på min forklaring med hensyn til finansloven og økonomiske ressourcer, lignede han et stort spørgsmålstegn. Spørgsmålstegn sætter hr. Camre også ved de forskellige partiers forståelse for intentionerne i dette forslag. Det synes jeg ikke man behøver. Jeg synes ikke, hr. Camre behøver at misforstå, at vi godt vil se på disse ting, men der er ikke økonomisk baggrund for det i øjeblikket, og når vi så samtidig venter på ministerens redegørelse, synes jeg ikke, man skulle sætte spørgsmålstegn ved vores interesse, men tværtimod optage den positivt.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Der blev stillet det konkrete spørgsmål til mig, hvornår man kan forvente at den nævnte redegørelse vil foreligge. Vi forventer, at den foreligger inden 1. maj.

Jeg har lyst til at komme med et par bemærkninger angående det spørgsmål, der er rejst her med hensyn til teknologirådet. Hvorfor skal teknologirådet administrere dette område? Og det forstår jeg altså at det skal.

Det er jo sådan, at projekter inden for miljøsektoren har meget forskellig karakter. Det bør vel nok give sig udtryk i styringen. Det kan da ikke udelukkes, at projekter, der direkte har form af industristøtte, administreres mest naturligt af teknologirådet, mens

[Miljøministeren]

programmer for forskning og udvikling inden for miljøsektoren hører hjemme i miljøministeriet.

Så skal jeg lige komme med et par begrundelser med erfaringer fra de særlige initiativer, der allerede er igangsat af miljøstyrelsen, initiativer, som jeg tror man kan bygge videre på.

Der er igangsat udviklingsprojekter i samarbejde med industri- og landbrugssektoren, udviklingsarbejde rettet mod ændringer i produktionsprocesserne. I forbindelse med forslaget til loven om miljøforbedrende investeringer i landbruget er der på finansloven i 1986 afsat 10 mill. kr. til forskning og udvikling på dette område. Et tilsvarende beløb tænkes afsat de næste 3-4 år. Miljøstyrelsen koordinerer selvfølgelig dette initiativ med den øvrige forskning på området, den forskning, der sker uden for miljøministeriet, og indsatsen koordineres også med de øvrige initiativer inden for miljøbeskyttelsen.

Et andet eksempel er specialbevillingen til undersøgelsesarbejdet vedrørende dioxiner. Miljøministeriet har tidligere i fællesskab med energiministeriet finansieret forskning og udvikling vedrørende dioxiner for godt 1 mill. kr. Det følges nu op af et program til 5 mill. kr., der er optaget som et ændringsforslag på finansloven 1986. Den indsats er koordineret med miljøstyrelsens øvrige undersøgelser. Desuden samarbejder miljøstyrelsen og levnedsmiddelstyrelsen om en undersøgelse af dioxiner i fedtholdige levnedsmidler. Miljøministeriet er også i kontakt med sundhedsstyrelsen om en større undersøgelse af dioxinindholdet i modermælk.

Et tredje eksempel er forskning og udvikling vedrørende genanvendelse af affald og rene teknologier. Her er miljøstyrelsen sekretariat for de tilskudsmidler, som bevilges af rådet vedrørende genanvendelse. I 1986 er der tale om en rammebevilling på 30 mill. kr.

Sådan kunne man fortsætte. Der er altså tradition for at sætte ind med specielle programmer til opfølgning af folketingets prioritering inden for miljøsektoren.

Jeg finder det meget vigtigt at fastholde den nære sammenhæng mellem på den ene side det generelle udviklingsprogram og på den anden side forskning og udvikling inden for højt prioriterede enkeltområder, og jeg tror, at denne sammenhæng sikres bedst ved, at en særindsats som den foreslåede sker ef-

ter en vurdering af indsatsen inden for hele ministeriets område og ved, at administrationen af midlerne lægges i miljøstyrelsen i nær tilknytning til administrationen af miljølovene og det generelle udviklings- og undersøgelsesarbejde.

Kun disse bemærkninger, som vi forhåbentlig kan følge videre op under udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Camre (S):

Jeg vil bestemt ikke på nogen måde underkende værdien af det udrednings- og udviklingsarbejde, som udføres i miljøministeriet og i de organer, som er knyttet til miljøministeriet, men jeg tror alligevel, det er nødvendigt her at sige, at der er behov for en løsning af teknologiske problemer, som ligger i den almindelige danske forskning, primært vel på DTH, men også andre steder, f.eks. i landbrugsforskningen, problemer, som er uløste i dag, og som ikke kan løses inden for miljøministeriets område.

Det er jo vældig godt med alle vore smukke planer og alle vore mange gode forslag om at undgå forurening på det ene og det andet område, men det nytter ikke noget, hvis vi ikke kan anvise alternative – og det er vel tit højteknologiske – løsninger, der ikke kan udarbejdes af de sagsbehandlere og de udmærkede jurister, økonomer osv., man har siddende i ministeriet, men som kræver egentlig videnskabelig forskning på forskningsinstitutioner. Det er dette løft i forskningen af uløste opgaver, som er noget, vi i vidt omfang ikke kan klare herhjemme, men som må bero på udenlandsk forskning. Vi føler, at Danmark er kompetent til at være med på dette område, men at der er for få midler til de pågældende formål; det er derfor, vi har indskudt teknologirådet som det på dette område mest kompetente organ.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg kan ikke være helt uenig med hr. Camre i, at der kan være et behov her som antydtes af hr. Camre, men jeg vil da godt sige, at hvis det var sådan, at staben af medarbejdere i miljøministeriet kun bestod af jurister og økonomer, ville jeg være endnu mere enig med hr. Camre, men det er jo ikke tilfældet; heldigvis har vi også en stab af

[Miljøministeren]

folk, der netop på disse områder har stor kompetence.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 68:

Forslag til folketingsbeslutning om danske naturparker.

Af Løvig Simonsen (S) m.fl.
(Fremsat 16/1 86).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Den store interesse, som brede kredse i tinget i øjeblikket viser naturen, påskønner ingen mere end jeg. Først fik vi det radikale beslutningsforslag om naturbeskyttelse og naturgenopretning, efterfulgt af forslag om en styrkelse af naturbeskyttelsen gennem flytning af jagten til miljøministeriet. Så kom VS' og SFs forespørgsel i forbindelse med min redegørelse angående marginaljorderne, og nu kommer så det socialdemokratiske beslutningsforslag om danske naturparker.

Der skal ikke herske tvivl om, at jeg værdsetter de intentioner, der ligger bag disse initiativer, for de er jo alle udtryk for et ønske om at sætte varetagelsen af de såkaldt bløde miljøinteresser i fokus, en tankegang, som jeg også gjorde mig til talsmand for under debatten her i tinget om prioriteringerne på miljøområdet.

Jeg synes imidlertid, det er vigtigt, at vi ikke kaster os ud i ukoordinerede initiativer.

Vi må nok give os tid til at tænke os om, vi må sætte tingene i en sammenhæng. Der er i virkelighedens verden sket meget gennem de senere år, meget, som leder tankerne hen på naturparker. Naturområder er blevet sikret gennem fredninger eller gennem statslige opkøb. Lad mig blot nævne Vadehavet, Ringkøbing Fjord og Skallingen.

De nationale fredningsinteresser er markeret gennem fredningsstyrelsens bog om Danmarks 44 større nationale naturområder, men også gennem statsskovvæsenets vandrefolde-re; de fortæller om udvalgte naturområder på statens arealer. Væsentlige arealer inden for de sammenhængende naturområder administreres af miljøministeriet, som i sin drift og planlægning søger at tilgodese såvel naturbeskyttelse som naturbenyttelse.

Hertil kommer, at amtskommunerne gennem deres planlægning og forvaltning af naturressourcerne er med til at sikre større eller mindre sammenhængende naturområder.

Flere af de områder, der er behandlet i fredningsstyrelsens bog, svarer jo til, hvad man ude i Europa kalder naturparker eller nationalparker.

Man kan spørge, om vi her i landet ville vinde ved, at sådanne områder får en slags formel status som naturparker. Det vil være oplagt at diskutere dette nærmere under det kommende udvalgsarbejde. Jeg vil dog allerede nu sige, at der gør sig så store forskelle gældende med hensyn til befolkningstæthed, geografi, administration og lovgivning, at vi i hvert fald ikke uden videre kan importere de udenlandske naturparkbegreber.

Der er endvidere kun få steder i Europa, hvor man har så gode generelle beskyttelsesregler for naturen som i den danske lovgivning. Jeg tænker på naturfredningsloven, skovloven, by- og landzoneloven, lands- og regionplanloven og miljølovgivningen. Specielt fredningsinstituttet er noget særligt i forhold til udlandet.

Jeg vil godt lade det spørgsmål stå åbent, om vi i virkeligheden, som foreslået i beslutningsforslagets pkt. 1, behøver ændringer i lovgivningen for at indføre naturparker i Danmark. Danmark kunne jo rent faktisk efter de regler, der gælder f.eks. for de engelske naturparker, næsten – jeg siger udtrykkelig: næsten – betegnes som én stor naturpark.

Det står mig i øvrigt uklart, hvorledes forslagsstillerne definerer indholdet af naturpar-